

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2025/26

Destinace (země, město): Belgie, Brusel

Jméno, příjmení: Jitka Hejlová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Université Libre de Bruxelles (ULB), Faculté de Lettres, Traductions et Communications, Département de Langues et Lettres, Centre d'Études Tchèques (CET)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA NA BRUSELSKÉ SLAVISTICE

Centrum českých studií (CET) je součástí slavistiky na katedře moderních jazyků a literatur LTC ULB (*Lettres, Traductions et Communications*). Program slovanských jazyků je kompletní – češtině je tak možné se věnovat na bakalářském, magisterském i doktorském stupni studia. Na slavistice kromě výuky českého jazyka, literatury a kultury funguje také polonistika a rusistika. Ze slovanských jazyků se formou volitelných předmětů dále vyučují chorvatština a slovinština. V nabídce je také večerní kurz ukrajinštiny.

Soupis denních kurzů českého jazyka a počty studentů

BA1 (2x 60 min. týdně) – úspěšně absolvovali 4 studenti,

BA2 (4x 60 min. týdně) – 7 studentů,

BA3 (4x 60 min. týdně) – 1 studentka,

MA1 (2x 60 min. týdně) – 2 studenti,

MA2 (studijní pobyt + diplomová práce) – 1 studentka,

Doktorské studium – 2 studentky

V uplynulém akademickém jsme zaznamenali dvě anomálie. 1. ročník byl nezvykle slabý: na slavistiku se sice zapsalo přes 15 studentů, zhruba třetina zapsaných se nicméně výuky nikdy nezúčastnila. Další třetina pak navštěvovala výuku pouze v 1. semestru, ale ročník nedokončila. Necelá třetina studentů, kteří zůstali, navštěvovala kurzy namátkově a bylo obtížné dodržet kurikulum kurzu. Situace byla stejná napříč všemi slovanskými jazyky.

Naopak ve 2. ročníku s češtinou pokračovalo rekordních 7 velmi šikovných studentů. Kromě pravidelné a aktivní účasti na výuce se tato motivovaná skupina věnovala mnoha dobrovolným aktivitám. V češtině dosáhli výrazného pokroku a společná práce byla velmi radostná.

DENNÍ STUDIUM

Obecné informace o denním studiu

1. ročník bakalářského studia slavistiky si klade za cíl zorientovat studentstvo ve všech třech jazykových a kulturních prostorech tak, aby si od 2. ročníku mohli zvolit specializaci pouze na dvě z nich. Jazyková výuka češtiny probíhá jednou týdně ve dvouhodinovém bloku v rámci předmětu *Histoire, culture et langue tchèques*. Studenti si na kurzu osvojují fonetické prostředky češtiny, zorientují se v systému jazyka a ovládnou základy češtiny tak, aby si česky dokázali poradit v základních komunikačních situacích a získali nezbytné minimum pro první turistickou či studijní cestu do Česka (podle skript *Mějte se česky*).

Studentstvo, které se rozhodne specializovat na českou jazykovou a kulturní oblast, ve 2. a 3. ročníku (BA2/3, předměty *Langue tchèque I* a *Langue tchèque II*), se seznámí s podstatnými částmi deklinačního paradigmatu, naučí se používat kategorii vidu, osvojí si české časy a modality, přičemž postupně rozvíjí slovní zásobu v různých tématech a komunikačních situacích. Na kurzech se cíleně pracuje s českými reáliemi a kulturou, výběrově s pasážemi z české historie. Studenti a studentky každý semestr zpracovávají projekty týkající se některého z probíraných témat. 2. ročník například sestavil panteon inspirativních českých osobností nebo naplánoval výlety po českých krajích. Výstupní úroveň studentů na konci bakalářského studia je B1.

Studenti magisterského studia (MA1, předměty *Langue tchèque III* a *Langue tchèque IV*) dále zdokonalují své kompetence v češtině, a to s ohledem na své individuální potřeby, zájmy a profesní směřování. Výběrově se pracuje jak s učebnicemi, tak s autentickými českými materiály (filmy, seriály, dokumenty, sociální sítě, Česká televize, Český rozhlas, YouTube, podcasty, *Host*, *Respekt*, *Deník N...*). Studenti se učí česky debatovat, argumentovat, formulovat delší monologické projevy, spontánně reagovat, souvisle prezentovat apod. Studenti také písemně zpracovávali komentáře a eseje na vybraná témata. V posledním ročníku magisterského studia se obvykle vyjíždí na studijní pobyt nebo pracovní stáž a jazykové dovednosti uplatňují v praxi. Magisterští studenti ovládnou češtinu přibližně na úrovni B1+/B2.

Češtinu si jako nepovinně volitelný předmět (*Tchèque I a II*) můžou na ULB zapsat i studenti jiných oborů. Kurz láká zájemce o Česko, kteří se s češtinou chtějí seznámit obvykle z turistických či osobních důvodů. Někteří z nich také uvažují o studijním pobytu v Česku a chtějí získat základy jazyka. Předmět si pravidelně zapisují i studenti s českými kořeny studující na ULB jiný obor se záměrem zdokonalit své vyjadřovací schopnosti, naučit se český pravopis nebo vylepšit svůj písemný projev. Obsah výuky se individuálně přizpůsobuje potřebám zapsaných studentů.

Výukové materiály

Pro výuku BA1 se letos poprvé používala nová skripta *Mějte se česky!* (Jitka Hejlová a Adéla Mazurová Jelínková), která vznikla na míru potřebám bruselské bohemistiky. Učebnice je rozdělena do deseti tematických bloků propojených příběhem frankofonního studenta Guillaumea, který přijíždí na Erasmus+ do Brna. Spolu se svým spolubydlícím Kryštofem a kamarádkou Bětkou objevuje každodenní život v moravské metropoli – od bydlení na koleji přes studium na univerzitě až po výlety, restaurace nebo oslavy. Základy češtiny se předávají komunikativní metodou, aktivity se zaměřují na schopnost jednoduché jazykové interakce a do popředí se staví mluvený projev. Výukový materiál vznikl díky finanční podpoře MZV a Velvyslanectví České republiky v Bruselu a pod metodickým dohledem Zdeny Malé a Jany Hudečkové z Metodického centra ÚJOP UK.

Osou výuky češtiny pro vyšší ročníky zůstávají skripta *Langue Tchèque I a Langue Tchèque II* Dany Slabochové (2009). Výukové obsahy i metodiku je nicméně nutné přiblížit dnešním potřebám. Úkolem lektorky češtiny je proto do výuky připravovat vlastní pracovní listy a materiály šité na míru konkrétním skupinám a jazykovým úrovním. Původní skripta jsou studentům k dispozici online ve studijních materiálech a slouží jako doplněk pro samostudium.

Pro přípravu výukových materiálů se inspirace se čerpá z různých zdrojů – z učebnic *Česky krok za krokem* a *Čeština expres* (Lída Holá, Pavla Bořilová). S oblibou jsou využívány taky online materiály a cvičení k těmto učebnicím, stejně jako kanál *Krátké české zprávy*. Dílčí nápady a témata nabízí také učebnice *Czech it UP!* (UPOL), publikace *Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny A1.1* (Zdena Malá). Zejména na vyšších úrovních se pracuje s publikací *Čeština pro cizince A1, A2, B1* (K. Vodičková, M. Kestřánková, A. Černá, D. Štěpánková, J. Veroňková) nebo *Basic Czech III* (Milan Hrdlička). S oblibou jsou využívány také pasáže z e-učebnice *Můj semestr v Česku*. K samostatnému procvičování studenti mohou využívat taky web [Czech Online](#) a online cvičení dostupná v Moodlu.

Literární překlad jako nástroj jazykové výuky

Na jazykové fakultě ULB je významná pozornost věnovaná literárnímu překladu, který je vnímán jako nenahraditelný nástroj při studiu jazyků. Co se týče češtiny, mají studenti od 2. ročníku bakalářského studia možnost účastnit se překladatelského ateliéru pod vedením Astrid Muls. Díky on-line formátu ateliér v uplynulém roce propojil studenty češtiny z Bruselu a z pařížské Sorbonny. Výběrově se ho ale účastnili také další studenti a zájemci z Česka, Francie a Německa. V tomto roce se překládaly texty básnířky Alžběty Stančákové a básníka Sufiana Massalemy.

Na dobrovolné bázi se studentky Andrea Izmirova a Tünde Dumont zúčastnily překladatelské soutěže pro mladé překladatele *Cena Suzanny Roth*. Obě studentky hodnotily příležitost utkat se se současným literární textem (Eli Beneš: *Všechno bude super*) jako obohacující, zejména po stránce lexika a frazeologie.

Program Tandem

Na ULB dlouhodobě s velkým ohlasem funguje program jazykové výměny *Tandem*. Projekt pomáhá propojit zahraniční studenty Erasmus+ se studenty z ULB a umožňuje jim se zlepšit a rozmluvit v jazycích, které se učí. *Tandem* může být uznán jako předmět a být hodnocen 5 kredity. Lektor češtiny působí jako mentor a je zodpovědný za monitoring průběhu celého procesu.

Letos se do *Tandemu* zapojila studentka 2. ročníku z ULB a Erasmus+ studentka z MUNI. Obě účastnice si velmi pochvalovaly možnost spontánní jazykové výměny a zaznamenaly výrazný posun v porozumění mluvené řeči a vlastním sebevyjadřování. Závěrečným projektem byl „speed-translating“ autorské poezie jedné ze studentek doplněný o video-reflexi celého procesu.

Studentské mobility

Zájem o studium slavistiky posilují bohaté příležitosti k zahraničním výjezdům, výměnám a studijním pobytům.

Již dlouho existuje možnost získat dvojitý diplom z ULB a MUNI v rámci *Master européen*, magisterského studijního programu zaměřeného na jazyky, historii a kulturu střední Evropy. V posledních letech se tento program potýká s administrativními překážkami, studenti z ULB nicméně dál můžou vyjet na FF MUNI alespoň na Erasmus+.

Od akademického roku 2025/26 byla zahájena systematická spolupráce CETu ULB s bohemistikou v Lipsku a vznikl společný magisterský program [Slavia Litteraria Europae](#). V podzimním semestru přijela do Bruselu na týden skupina studentek a vyučujících z Lipska. Byl pro ně přichystán barvitý program, díky kterému se seznámili s prostředím univerzity, s vyučujícími, studenty z ULB a Bruselem. Některé ze studentek stráví na ULB příští akademický rok. Jedna ze studentek CETu naopak vycestuje za studiem do Lipska. Možnost získat titul ze dvou univerzit, poznat jiné slavistické pracoviště, potažmo jiné studijní prostředí zvyšuje atraktivitu celého programu.

Oblíbenou příležitostí ke zdokonalení češtiny jsou letní školy slovanských studií v Praze, v Brně, v Olomouci, v Plzni, v Českých Budějovicích či v Poděbradech. Nabízeny jsou i pracovní stáže

v ČR, které jsou příležitostí získat konkrétní profesní zkušenost v autentickém jazykovém prostředí. Během letních prázdnin například jedna studentka vycestovala na krátkodobou stáž na ÚJOP UK.

KURZY ČEŠTINY PRO VEŘEJNOST

Nedílnou součástí pracovní náplně bruselského lektorátu jsou večerní kurzy češtiny pro veřejnost. Díky relativně vysokému zájmu (stabilně kolem 30 studentů) a zapojení externích lektorek se již třetím rokem povedlo otevřít čtyři úrovně pokročilosti. Kurzy N1, N2, N3 probíhaly tento rok prezenčně a úroveň N4 pak online.

Jazykové kompetence večerních studentů se pohybují v rozmezí A0 – C1. Do kurzů se zapisují zájemci s různými cíli a motivacemi. Naprostá většina z nich se ale češtinu učí nebo si ji udržuje z ryze osobních důvodů – aby se mohli lépe dorozumět s rodinami a přáteli svých českých partnerek a partnerů, aby udrželi kontakt s jazykem země, v níž žili nebo v níž by žít chtěli. Do pokročilejších úrovní se hlásí také potomci Čechů žijících v zahraničí, kteří češtinu znají z domácího prostředí a rádi by kontakt s jazykem a českou kulturou posílili. V multikulturním prostředí Bruselu se ale najde také řada čistokrevných milovníků cizích jazyků a kultur, kteří si studiem kuriózního západoslovanského jazyka zpestřují svůj lingvistický repertoár.

Ve večerních kurzech se zejména u začátečnických úrovní opíráme o kostru učebnic *Čeština Expres*, *Česky krok za krokem* (L. Holá) nebo *Můj semestr v Česku*. S oblibou ale zařazujeme i další materiály, zejména ty autentické, a věnujeme se českým reáliím. Program a témata kurzů se nicméně přizpůsobují potřebám a zájmům konkrétní skupiny. Obecně jde zejména o témata z každodenního života jako jsou volný čas, kultura, cestování, jídlo. Jde tedy zároveň o oblasti, které umožňují rozvíjet společenské a osobní vztahy v českém prostředí.

Za příjemnou a bezproblémovou spolupráci bych ráda poděkovala externím lektorkám Michaele Sitta a Barboře Hofmannové.

Letní univerzita češtiny 2026

Na konci června jsme po jednoleté pauze uspořádali dvoutýdenní intenzivní kurz češtiny jako cizího jazyka pro veřejnost. Letní univerzita češtiny je akce s více než dvacetiletou tradicí, která

účastníkům umožňuje v krátkém čase získat základy češtiny nebo si osvěžit své jazykové dovednosti. Kurzy jsou navíc dobrým způsobem, jak poznat nové lidi se vztahem k české kultuře.

Letos se povedlo otevřít tři úrovně pokročilosti, přičemž nejpočetněji obsazená byla nezvykle pokročilá skupina N3. Studentům se věnovaly lektorky Adéla Mazurová Jelínková, Lucie Lindnerová, Michaela Sitta, Lajla Mashehová a Jitka Hejlová. Kurz se odehrál v pohodové atmosféře, a to i navzdory vlně veder, která koncem června Brusel zasáhla. Nezbyvá než ocenit lektorky i účastníky za vytrvalost a nezdolnou touhu se posouvat v češtině dál.

KULTURNÍ, VZDĚLÁVACÍ A SPOLEČENSKÉ AKTIVITY

V Bruselu působí rozmanitá a dynamická kulturní scéna navázaná na Česko. I letos bylo proto možné studentům nabídnout přímý kontakt s českou kulturou a společenským děním.

Výročí 60 let od vzniku ankety *Nejkrásnější česká kniha* oslavilo České centrum Brusel projektem [Book Space](#), putovní výstavou, která propojila umění krásné knihy s užitým designem. Vznikl tím nevšední prostor určený ke čtení a prezentaci knih, ve kterém bylo možné pořádat různé doprovodné aktivity a workshopy. Se studenty jsme na podzim *Book Space* dvakrát navštívili. Během programu jsme se zamysleli mj. nad svým ideálním „knižním časoprostorem“ a díky promyšleným aktivitám jsme si blíže prohlédli některé z oceněných nejkrásnějších knih z české produkce. Začátkem léta pak *Book Space* putoval do knihovny v Gentu. Při tamějším uvedení projektu jedna z našich nerlandofonních bohemistek pomáhala týmu Českého centra tlumočit při workshopu pro vlámské a české knihovníky.

Začátkem prosince CET již poněkolkáté spolupracoval se Zastoupením Jihomoravského kraje při EU a neziskovou organizací *iShorts* na filmovém večeru, který bruselskému publiku představil krátké české a slovenské filmy. Dramaturgie večera byla tentokrát navázána na festival krátkometrážních filmů *Brněnská 16* a samotná projekce proběhla k velké spokojenosti všech organizátorů ve zcela zaplněném Pražském domě.

Výročí 150 let od narození Tomáše Bati připomněla české komunitě i studentstvu literární historička Barbora Svobodová, která v květnu uspořádala v Pražském domě natáčení

speciálního dílu podcastu *Přepište dějiny*. Epizoda na téma *Baťa v Evropě a ve světě* byla následně přidána do letního speciálu a záznam večera je možné zhlédnout na [YouTube](#).

Udržovat kontakt se současným literárním děním v Česku ze zahraničí není snadné. Velmi vítaná byla možnost online setkání s básníkem Ondřejem Maclem, který nás během strhující performativní videokonference seznámil se svou tvorbou a se sbírkou *Miluji svou babičku víc než mladé dívky*. Setkat se osobně s básníkem a slamerem Sufianem Massalemou jsme na ULB mohli v rámci dvoudenní akce věnované literárnímu překladu jako nástroji jazykové výuky. Součástí programu byl i *speed translating* několika jeho textů do francouzštiny, vlámstiny a angličtiny. Studenti s chutí využili možnost o textech diskutovat přímo s autorem.

V jarním semestru pokračoval také *Večer s českým filmem* pod vedením Lucie Lindnerové. Tematicky představil běh československého 20. století prizmatem české filmové klasiky.

Koncem akademického roku jsme se studenty ještě podnikli exkurzi do Evropského parlamentu. Našimi průvodci byli asistenti české europoslankyně, podělili se s námi o svůj vhled do fungování této evropské instituce, ukázali nám slavný zasedací sál, tzv. hemicycle, ale také jiná a mnohdy překvapivá místa nezbytná pro mediální prezentaci práce europoslanců nebo pro zcela běžný provoz europarlamentu. Celá prohlídka se odehrávala v češtině s podporou angličtiny, studenti se aktivně doptávali na podrobnosti ohledně evropského dění. Po skončení exkurze jsme se zastavili ještě u *Lavičky Václava Havla*, která se nachází v parku Leopold v těsné blízkosti Evropského parlamentu.

Česky i po lekci: český klub a *Café tchèque*

Aby měli studenti možnost živého kontaktu s českou kulturou i nad rámec výuky, stážistky Anna Školoudová, Lucie Lindnerové a Alena Rašová uspořádaly během akademického roku několik setkání českého konverzačního klubu. Kdokoli ze studentů měl čas a chuť, mohl se zastavit, zahrát si v češtině nějakou hru, neformálně se pobavit nejen o připravených tématech a vzájemně se lépe poznat. Na klub docházeli i někteří mluvčí češtiny mimo okruh našich studentů a získali tak povědomí o dalších aktivitách CETu.

V podzimním i jarním semestru jsme uspořádali tradiční *Café tchèque* – oblíbenou akci, která láká jak studenty, tak Čechy žijící v Bruselu. Studenti si v uvolněné a přátelské atmosféře vyzkoušejí konverzaci s českými rodilými mluvčími, Češi zase poznají komunitu lidí, kterým

Česko a čeština z různých důvodů přirostly k srdci. Bývá to oboustranně vřelé a obohacující. V prosinci se program přirozeně týkal českých Vánoc, jarní *Café tchèque* bylo zase navázáno na výročí 150 let od narození Tomáše Bati a připomnělo i další české značky, které dobyly svět. Obě akce jsme uspořádali ve spolupráci s Českým centrem Brusel.

Webové stránky a sociální média.

Informace o aktivitách CETu jsou dostupné také online. Základní vizitku CETu a rozcestník poskytují webové stránky. O jazykových kurzech, akcích a událostech spojených s českou kulturou pravidelně informujeme zejména na Instagramu a Facebooku.

<https://cet.ulb.be/>

<https://www.facebook.com/cetulb>

https://www.instagram.com/czech_in_brussels/

Praktické informace o lektorátu v Bruselu

CET sídlí v podkrovní místnosti historické budovy knihovny ULB v kampusu Solbosch. Útulná místnost slouží jednak jako zázemí lektora, jednak jako učebna. Zároveň je v ní umístěna i česká knihovna. Na CETu je k dispozici dataprojektor, whiteboard, laminovačka. Na fakultě je pak možnost zdarma a prozatím neomezeně tisknout a kopírovat černobíle i barevně. Lektor může dále využívat společnou pracovnu lektorů a také bohemistickou kancelář.

Ubytování si lektor zajišťuje samostatně. Univerzita ubytovací kapacity nenabízí. Stravování je možné na kampusu za zvýhodněné ceny pro personál – na výběr je z několika univerzitních restaurací, bister a kaváren. V kampusu funguje také zdravotnické středisko.

Závěrem

Po šesti letech se moje působení na ULB uzavírá. Na CETu jsem našla svobodný a podporující prostor, ve kterém se klade důraz na samostatný přístup k práci a osobní zodpovědnost za

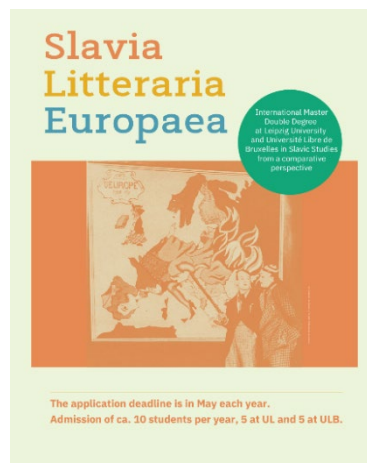
svěřenou agendu. Zároveň zde panuje týmový duch, otevřenost, zájem o práci kolegů a snaha dosahovat společných cílů. Díky tomuto naladění pracoviště je možné zkoušet různé metody, navrhopat změny, postupně vylepřovat procesy a dávat dohromady projekty, které dávají smysl.

Chtěla bych na tomto místě srdečně poděkovat Petře James za její laskavé, ale pevné vedení, svěží nápady a humor. Děkuji také kolegyni lektorce Adéle Mazurové za srdečnost, podporu a profesionalitu při všech společných projektech. Děkuji také kolegyni Barboře Svobodové za přátelské sdílení. Děkuji stážistce Lucii Lindnerové za pečlivou práci a cílevědomost. A děkuji také lektorskému týmu slavistiky, externím lektorkám CETu a zejména našim studentkám a studentům, jejichž práce, dotazy, obtíže a úspěchy dávali mé práci smysl a posouvaly nás dál. Nové lektorce přeju v Bruselu mnoho sil, zápalu pro věc a radosti.

Brusel 31. července 2026

Mgr. Jitka Hejlová

Fotografická příloha

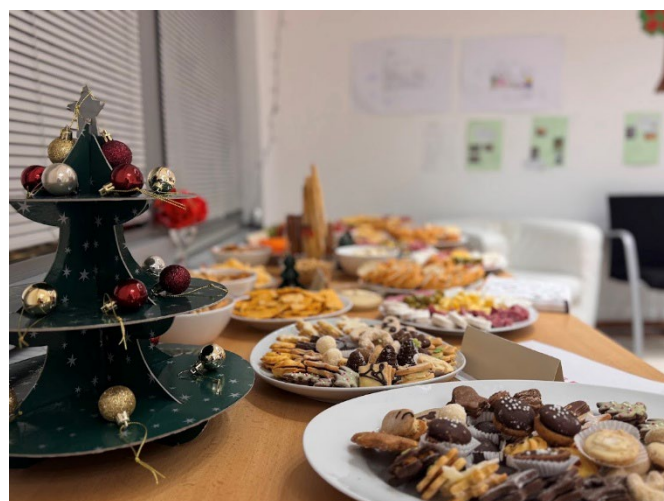
Mezinárodní magisterský program Slavia Litteraria Europaea a delegace z Lipska na ULB

Večery s českým filmem pod vedením Lucie Lindnerové

Návštěva projektu Book Space Českého centra Brusel

Předvánoční Café tchèque

Exkurze v Evropském parlamentu

Setkání s básníky Ondřejem Maclem a Sufianem Massalemou

Letní univerzita češtiny 2026